

וְכָל זֶה אֵינְנוּ שׁוֹהֵה לִי

איך אוכלים את המן?

(2) ספר אסתר פרק ה

(יג) וְכָל זֶה אֵינְנוּ שׁוֹהֵה לִי בְּכָל עֵת אֲשֶׁר אָנִי רֹאֶה אֶת מְרַדְּכִי הַיְהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמְּלָךְ.

ספר שם משמואל פרשת תצוה - שנת תרע"ה

שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי. כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה הגיד דישראל כשהרגישו את ומעלתם עדיין התפעם רוחם בקרבם אם ישאר להם לאחר זמן מזה התעלות מאומה, כי אולי לעומת שבא כן ילך. אבל בראותם תכלת מרדכי ותכלת היא מראה שאינו משתנה, וזהו עיקר סימן בין תכלת של חלזון לשאר מיני צבעונין הדומין לה כבש"ס מנחות (מ"ג.), מזה הבינו שימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וגו', עכ"ד. ויש לבאר הדברים כי ידוע ההפרש בין ששון לשמחה, שמחה היא הבאה לאדם בהדרגה ובישוב הדעת, וששון הוא הבא פתאום כמו המוצא מציאה שלא עלה על דעתו מקודם כענין שכתוב (תהלים קי"ט) שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב:

ונראה כי צהלה היא בלי ישוב הדעת כלל עוד יותר מששון, כי המוצא מציאה הוא מכון את דעתו עכ"פ להגביה, וצהלה היא הבאה אל האדם ממילא עוד יותר מכלי כח הקיבול לשום מעצור לרוחו אלא גורם המית קול עליזות, וזה ידוע כי כל דבר הבא לאדם בלי הכנתו אין לו קיום כ"כ, וע"כ צהלה ושמחה הוא ענין נתעלה בכפלים שהוא אור גדול הבא בלי הכנה ואעפ"י יש לו קיום כהוראת שמחה, וכ"ז בא להם לא מכח עצמם אלא מכח מרדכי, שכחו כח נעלם מאד, ובלי שום השתנות כמ"ש ולא קם ולא זע ממנו, אף שידע שהוא בסכנות נפשות, אעפ"י כ עם שלא קם ממנו עוד נוסף שלא זע ממנו שהוא כח עצום מאד, וע"כ זכה ללבוש תכלת מראה שאינו משתנה כנ"ל:

ונראה להוסיף ולומר דהנה בעשו כתיב (עמוס א') ועברתו שמרה נצח, וע"כ מרדכי שהתגבר על המן לקח ממנו מדתו זו להכניסה לקדושה, וזהו ולא קם ולא זע ממנו, ולא כתיב ולא זע מפניו כמשפט הלשון, מוכח שבא לרמז דבר נעלם שזה שלא קם ולא זע ממנו היתה, היינו מידי המן היתה זאת לו שרווח ממנו מדה זו. [וי"ל עוד שזה ה' ענין חמשה לבושי מלכות שנתלבש מרדכי כמ"ש תכלת וחור, עטרת זהב גדולה, ותכריך בוך, וארגמן, כי בהאריז"ל שאות ה' שבהמן רומזת לחמש גבורות מנצפ"ך שהיו להמן, ובאשר מרדכי התגבר עליו והכניס את כל אלה לקדושה, נתהוה מזה למרדכי חמשת הלבושים]. וזה עצמו ה' פתח לכל ענין הנס ושישאר ממנו לדורות. וידוע בדברי חכמי האמת שפורים הוא בנצח:

ובזה יתבארו לנו דברי כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה בטעם מלאכה לא קבילו עליהו, שרצו שתשאר ההארה אף בימי החול שכחות הרע ועמלק בראשם מתאמצים לשלוט בהם, עכת"ד. ולפי דרכנו יתבאר עוד, דבאם ה' יו"ט ואסור בעשיית מלאכה, ה' בהכרח נשתנה ביום חול ובהיתר מלאכה, ואין זה מעיקר הנס שהיתה הכוונה במדת נצח שלא ישתנה:

ונראה שזה ה' פתח לגאולה העתידה, היינו דבפשיטות ה' צריך להיות מעשה המן במלכות אדום, אלא מה' היתה זאת שנתגלגל מעשה המן במלכות שאינה של אדום, וע"כ לא ה' כח הנצח שבו כ"ב גדול ונצחו מרדכי, ושבה מדה זו לכל ישראל ובכח הנצח החזיקו ישראל מעמד במלכות יון, ומזה בא נס חנוכה. וגם כל החיזוק שמתחזקים ישראל בגלות אדום עד ביאת הגואל משם ה', וזהו תשועתם היית לנצח ותקוותם בכל דור ודור:

(1) ספר דברים פרק ח

וַיַּעֲבֹד וַיַּרְעֵבךָ וַיִּצְאֵלְךָ אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא יָדַעַת.